# EIROPAS PARLAMENTS

*2004* *2009*

*Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja*

PAGAIDU
**2004/0113(CNS)**

11.1.2005

*

# ZIŅOJUMA PROJEKTS

Padomes ietvarlēmuma priekšlikumam par noteiktām procesuālām tiesībām krimināltiesvedībai visā Eiropas Savienībā
(COM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Kathalijne Maria Buitenweg*

PR_CNS_art93am

***Procedūru apzīmējumi***

| | |
|---|---|
| * | Konsultācijas procedūra<br>*vairākuma balsojums* |
| **I | Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)<br>*vairākuma balsojums* |
| **II | Sadarbības procedūra (otrais lasījums)<br>*vairākuma balsojums , apstiprināt Parlamenta locekļu vairākuma kopējo pozīciju, noraidīt vai grozīt kopējo pozīciju* |
| *** | Piekrišanas procedūra<br>*Parlamenta locekļu vairākums, izņemot gadījumus, kas apskatīti EK Līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES Līguma 7. pantā* |
| ***I | Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)<br>*vairākuma balsojums* |
| ***II | Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)<br>*vairākuma balsojums , apstiprināt Parlamenta locekļu vairākuma kopējo pozīciju, noraidīt vai grozīt kopējo pozīciju* |
| ***III | Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)<br>*vairākuma balsojums, apstiprināt kopējo tekstu* |

(Procedūras veids ir atkarīgs no komisijas ierosinātā juridiskā pamatojuma)

***Likumdošanas teksta grozījumi***

Parlamenta veiktajos grozījumos, grozītais teksts ir izcelts *treknajā slīprakstā.* Izcēlums p*arastajā slīprakstā* ir norāde attiecīgajiem departamentiem, parādot likumdošanas teksta daļas, kurām ir ierosināti labojumi, lai palīdzētu sagatavot galīgo tekstu (piemēram, nepārprotamas kļūdas vai izlaidumi attiecīgās valodas versijā). Ierosinātie labojumi ir jāsaskaņo ar attiecīgajiem departamentiem.

**SATURS**

**Lpp.**

EIROPAS PARLAMENTA LIKUMDOŠANAS REZOLŪCIJAS PROJEKTS.....5

## EIROPAS PARLAMENTA LIKUMDOŠANAS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

**Padomes ietvarlēmuma priekšlikumam par noteiktām procesuālām tiesībām kriminālprocesā visā Eiropas Savienībā**
**(COM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))**

**(Konsultācijas procedūra)**

*Eiropas Parlaments*,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu (COM(2004)0328)[1]

– ņemot vērā ES Līguma 31.(1) (c) pantu,

– ņemot vērā ES Līguma 39. (1) pantu, saskaņā ar ko Padome konsultēja Parlamentu (C6-0071/2004),

– ņemot vērā Kārtības ruļļa 93. un 51. noteikumu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas viedokli (A6-0000/2005),

1. Apstiprina Komisijas grozīto priekšlikumu;

2. Aicina Komisiju izmainīt priekšlikumu atbilstoši ES Līguma 250. (2) pantam;

3. Aicina Padomi ziņot Parlamentam, ja tā gatavojas atkāpties no Parlamenta apstiprinātā teksta;

4. Uzdot tās prezidentam izvirzīt tās pozīciju Padomē un Komisijā.

| Komisijas ierosinātais teksts | Parlamenta veiktie grozījumi |
|---|---|
| Grozījums 1<br>5 a apsvērums (jauns) | |
| | ***(5a) Tiesības, kā noteikts Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, jāuzskata par standarta minimumu, kas jebkurā gadījumā jāievēro dalībvalstīm, jo tām jāpakļaujas Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesu praksei.*** |

[1] Vēl nav publicēts OV.

Grozījums 2
7. apsvērums

| | |
|---|---|
| (7) Savstarpējās atzīšanas princips ir balstīts uz augsta līmeņa uzticību starp dalībvalstīm. Lai palielinātu šo uzticību, šis ietvarlēmums nodrošina zināmus aizsargpasākumus pamattiesību aizsardzībai. Šie aizsargpasākumi atspoguļo dalībvalstu tradīcijas Eiropas cilvēktiesību konvencijas noteikumu ievērošanā. | (7) Savstarpējās atzīšanas princips ir balstīts uz augsta līmeņa uzticību starp dalībvalstīm. Lai palielinātu šo uzticību, šis ietvarlēmums nodrošina zināmus aizsargpasākumus pamattiesību aizsardzībai. Šie aizsargpasākumi atspoguļo dalībvalstu tradīcijas Eiropas cilvēktiesību konvencijas ***un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas noteikumu ievērošanā.*** |

Grozījums 3
8. apsvērums

| | |
|---|---|
| ***(8) Ierosinātie noteikumi nav paredzēti specifisku spēkā esošu pasākumu ietekmēšanai nacionālo likumdošanu kontekstā ar cīņu pret zināmām nopietnām un kompleksām noziedzības formām, īpaši terorismu.*** | ***svītrots*** |

Grozījums 4
10. (a) apsvērums (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***(10a) Šo ietvarlēmumu jāizvērtē 2 gadu laikā pēc tā stāšanās spēkā saskaņā ar iegūto pieredzi. Ja nepieciešams, tajā veicami grozījumi aizsargpasākumu uzlabošanai.*** |

Grozījums 5
16. apsvērums

| | |
|---|---|
| (16) Tiesības uz konsulāro palīdzību pastāv, pateicoties 1963. gada Vīnes Konsulāro attiecību konvencijas 36. pantam, kurā dalībvalstīm ir piešķirtas piekļūšanas tiesības saviem pilsoņiem. Šī ietvarlēmuma noteikumi drīzāk piešķir tiesības Eiropas pilsonim nekā valstij. Tie | (16) Tiesības uz konsulāro palīdzību pastāv, pateicoties 1963. gada Vīnes Konsulāro attiecību konvencijas 36. pantam, kurā dalībvalstīm ir piešķirtas piekļūšanas tiesības saviem pilsoņiem. Šī ietvarlēmuma noteikumi drīzāk piešķir tiesības Eiropas pilsonim nekā valstij. Tie |

| | |
|---|---|
| palielina to redzamību un arī to efektivitāti. ***Iepriekš sacītais ilgākā laika posmā radīs brīvības, drošības un taisnīguma zonu, kurā savstarpējai uzticībai starp valstīm jāsamazina un galu galā jālikvidē vajadzība pēc konsulārās palīdzības.*** | palielina to redzamību un arī to efektivitāti. |

Grozījums 6
Apsvērums 18

| | |
|---|---|
| (18) Ir nepieciešams izveidot mehānismu šī Ietvarlēmuma efektivitātes novērtēšanai. Tādēļ dalībvalstīm jāapkopo un jāpieraksta informācija novērtēšanas un kontroles nolūkam. Izmantojot apkopoto informāciju, Komisija veidos atskaites, kas būs publiski pieejamas. Tas palielinās savstarpēju uzticēšanos, jo ikviena dalībvalsts varēs pārliecināties par to, vai pārējās dalībvalstis ievēro godīgas tiesvedības tiesības. | (18) Ir nepieciešams izveidot mehānismu šī Ietvarlēmuma efektivitātes novērtēšanai. Tādēļ dalībvalstīm jāapkopo un jāpieraksta informācija, ***tajā skaitā informācija no NVO, starpvaldību organizācijām un juristu, tulku un tulkotāju profesionālajām organizācijām,*** novērtēšanas un kontroles nolūkam. Izmantojot apkopoto informāciju, Komisija veidos atskaites, kas būs publiski pieejamas. Tas palielinās savstarpēju uzticēšanos, jo ikviena dalībvalsts varēs pārliecināties par to, vai pārējās dalībvalstis ievēro godīgas tiesvedības tiesības. |

Grozījums 7
Apsvērums 18 a (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***(18a) Nākamajam Cilvēktiesību birojam varētu būt nozīmīga loma šīs informācijas vākšanā un analīzē.*** |

Grozījums 8
1. panta 1. punkta 2. apakšpunkts

| | |
|---|---|
| ***Šie procesi turpmāk dēvēti par "krimināltiesvedību".*** | ***svītrots*** |

Grozījums 9
1. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Tiesības ***attieksies*** uz jebkuru personu, kuru tur aizdomās par kriminālpārkāpuma izdarīšanu (“aizdomās turamā persona”), kopš brīža, kad viņu ***informē*** dalībvalsts kompetentās varas institūcijas par to, ***ka tā tiek turēta aizdomās par kriminālpārkāpuma izdarīšanu*** līdz galīgajam spriedumam. | 2. Tiesībām ***jābūt attiecināmām*** uz jebkuru personu, kuru tur aizdomās par kriminālpārkāpuma izdarīšanu (“aizdomās turamā persona”), vai, ***ja aizdomās turamais ir juridiska persona,- tās pārstāvi,*** kopš brīža, kad viņu ***informē*** dalībvalsts kompetentās varas institūcijas, līdz galīgajam spriedumam.<br>*(Visur tekstā, kur minēts vietniekvārds “viņš”, ar to jāsaprot arī “viņa”)* |

Grozījums 10
1. a panta virsraksts un ievaddaļa (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***Pants 1a*** |
| | ***Definīcijas*** |
| | ***Uz doto Ietvarlēmumu attiecināmas šādas definīcijas:*** |

Grozījums 11
1. a panta (a) apakšpunkts (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***(a) "juridiskā palīdzība" nozīmē:*** |
| | ***- juridisko palīdzību aizdomās turamajai personai pirms un pēc policijas veiktās nopratināšanas saistībā ar pārkāpumu, par kuru dotā persona tiek turēta aizdomās;*** |
| | ***- advokāta palīdzību aizdomās turamajai personai un tās pārstāvēšanu visu krimināltiesvedības norišu laikā.*** |

Grozījums 12
1. a panta (b) apakšpunkts (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***(b) "kriminmāltiesvedība" nozīmē:*** |
| | ***(i) tiesvedību aizdomās turamās personas vainas vai nevainīguma konstatēšanai vai šīs personas notiesāšanai;*** |

***(ii) apelāciju tiesvedībai, kas minēta apakšpunktā (i) vai***
***(iii ) tiesvedību, ko ierosinājušas administratīvās iestādes saistībā ar darbību, kas ir sodāma saskaņā ar dalībvalsts likumiem, un kur lēmums varētu izraisīt tiesvedību pirmstiesas jurisdikcijā, īpaši krimināllietās.***

Grozījums 13
1. a panta (c) apakšpunkts (jauns)

***(c) "tiesībsargājošās iestādes ierēdnis" ir ierēdnis, kas veic izmeklēšanu vai izdara arestu, pieņem lēmumu par aizdomās turamās personas arestu vai paraksta jebkuru dokumentu, kas nepieciešams aresta veikšanai, vai arī uzraudzības ierēdnis.***

Grozījums 14
1. a panta (d) apakšpunkts (jauns)

***(d) "starptautiska humānā organizācija" ir starptautiska organizācija, kuras misija ietver aizdomās turamo ārvalstnieku interešu aizstāvību. Ja vien atsevišķas dalībvalstis nav pieņēmušas atšķirīgu lēmumu, par visatbilstošāko "starptautisko humāno organizāciju" uzskatāma Starptautiskā Sarkanā Krusta komiteja.***

Grozījums 15
2. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Aizdomās turamajam ***ir*** tiesības saņemt juridisku palīdzību, ***cik ātri vien iespējams,*** un visas krimināltiesvedības laikā, ***ja viņš vēlas to saņemt.*** | 1. Aizdomās turamajam ***jābūt*** tiesībām saņemt juridisku palīdzību ***ne vēlāk kā 6 stundas pēc aresta*** un visas krimināltiesvedības laikā. |

Grozījums 16
2. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Aizdomās turamajam ***ir*** tiesības saņemt juridisku palīdzību, pirms uzsākt atbildēt uz jautājumiem ***apsūdzības*** sakarā. | 2. Aizdomās turamajam ***jābūt*** tiesībām saņemt juridisku palīdzību vai ***pieprasīt advokāta klātbūtni,*** pirms uzsākt atbildēt uz jautājumiem sakarā ar ***pārkāpumu, par kuru viņš tiek turēts aizdomās.*** |

Grozījums 17
2. panta 2. (a) punkts (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***2a. Advokātam ir tiesības:*** |
| | ***- privāti un pilnīgi konfidenciāli apmeklēt, sarunāties un rakstiski sazināties ar klientu;*** |
| | ***- gūt pieeju visiem materiāliem, kas saistīti ar attiecīgo lietu;*** |
| | ***- būt informētam par un piedalīties turpmākajā izmeklēšanā, ieskaitot tiesības piedalīties klienta nopratināšanā;*** |
| | ***- piedalīties un tiesas priekšā uzdot jautājumus pirmstiesas noklausīšanās vai tiesas procesa laikā.*** |

Grozījums 18
3. panta ievads

| | |
|---|---|
| Lai gan aizdomās turamajai personai ir tiesības atteikties no juridiskās palīdzības vai pašam pārstāvēt sevi tiesvedībā, tiek pieprasīts, lai ***zināmām*** aizdomās turamajām personām tiktu piedāvāta juridiskā palīdzība, tādējādi nodrošinot tiesvedības godīgumu. Saskaņā ar to dalībvalstīm ir jānodrošina ar juridisko palīdzību jebkurš aizdomās turamais, kas: | Lai gan aizdomās turamajai personai ir tiesības atteikties no juridiskās palīdzības vai pašam pārstāvēt sevi tiesvedībā, tiek pieprasīts, lai aizdomās turamajām personām tiktu piedāvāta juridiskā palīdzība, tādējādi nodrošinot tiesvedības godīgumu. Saskaņā ar to dalībvalstīm ir jānodrošina ar juridisko palīdzību jebkurš aizdomās turamais, kas: |

Grozījums 19
3. panta 5. apakšpunkts

| | |
|---|---|
| – izrādās nespējīgs saprast vai sekot tiesvedības saturam vai nozīmei sava | – ***šķiet*** vai izrādās nespējīgs saprast vai sekot tiesvedības saturam vai nozīmei sava |

| | |
|---|---|
| vecuma, garīgo, fizisko vai emocionālo iemeslu dēļ. | vecuma, garīgo, fizisko vai emocionālo iemeslu dēļ. |

Grozījums 20
4. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Dalībvalstīm jānodrošina ***mehānisms*** advokāta nomaiņai, ja ***sniegtā juridiskā palīdzība ir izrādījusies neefektīva.*** | 2. Dalībvalstīs ir jābūt ***neatkarīgai organizācijai, ko veido neatkarīgi juristi, kam uzdots uzklausīt sūdzības par advokāta darbu efektivitāti. Ja nepieciešams, šī organizācija drīkst*** izdarīt advokāta nomaiņu. |

Grozījums 21
5. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. ***Saskaņā ar 3. pantu***, juridiskās palīdzības izmaksas kopumā vai daļēji ***sedz dalībvalstis,*** ja ***šīs*** izmaksas sagādā pārmērīgas finansiālas grūtības aizdomās turamajai personai vai tās apgādājamajiem. | 1. ***Dalībvalstīm ir jāsedz*** juridiskās palīdzības izmaksas kopumā vai daļēji, ja ***šīs*** izmaksas sagādā pārmērīgas finansiālas grūtības aizdomās turamajai personai vai tās apgādājamajiem. |

Grozījums 22
6. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Dalībvalstīm ir jānodrošina, lai aizdomās turamajam, kas nesaprot tiesvedības valodu, tiktu nodrošināta bezmaksas tulkošana, tādējādi garantējot tiesvedības godīgumu. | 1. Dalībvalstīm ir jānodrošina, lai aizdomās turamajam, kas nesaprot ***vai nerunā*** tiesvedības valodā, tiktu nodrošināta bezmaksas tulkošana, tādējādi garantējot tiesvedības godīgumu. |

Grozījums 23
6. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Dalībvalstīm jānodrošina, lai ***nepieciešamības gadījumā*** aizdomās turamā persona ***saņemtu bezmaksas juridiskās palīdzības tulkojumu, kas sniegta visā krimināltiesvedības laikā.*** | 2. Dalībvalstīm jānodrošina, lai gadījumos, kad aizdomās turamā persona ***nesaprot vai nerunā tiesvedības valodā, klāt būtu tulks:***<br><br>***- visās aizdomās turamās personas un viņas advokāta tikšanās reizēs vai, ja*** |

| | |
|---|---|
| | ***aizdomās turamais un viņa advokāts uzskata to par nepieciešamu;***<br>***- visos gadījumos, kad aizdomās turamajam uzdod jautājumus tiesību sargājošo iestāžu ierēdņi sakarā ar pārkāpumu, par kuru viņš tiek turēts aizdomās;***<br>***- visos gadījumos, kad aizdomās turamajam ir jāpiedalās tiesas sēdēs saistībā ar pārkāpumu.*** |

Grozījums 24
7. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Dalībvalstīm jānodrošina, lai aizdomās turamais, kas nesaprot tiesvedības valodu, tiktu nodrošināts ar visu svarīgo dokumentu bezmaksas tulkojumiem, tādējādi nodrošinot tiesvedības godīgumu. | 1. Dalībvalstīm jānodrošina, lai aizdomās turamais, kas nesaprot ***vai nelasa*** tiesvedības valodā ***vai valodā, kurā sarakstīti svarīgi dokumenti, ja tie nav tiesvedības valodā***, tiktu nodrošināts ar visu svarīgo dokumentu bezmaksas tulkojumiem, tādējādi nodrošinot tiesvedības godīgumu. |

Grozījums 25
11. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Dalībvalstīm jānodrošina, lai nepieciešamības gadījumā tiktu sniegta medicīniskā palīdzība. | 2. Dalībvalstīm jānodrošina, lai nepieciešamības gadījumā tiktu sniegta medicīniskā ***un psiholoģiskā*** palīdzība. |

Grozījums 26
11. panta 3. punkts

| | |
|---|---|
| 3. ***Nepieciešamības gadījumā var veltīt īpašu uzmanību tiesību nodrošināšanai uz*** trešās personas klātbūtni jebkurā policijas vai juridiskās iestādes veiktajā nopratināšanā. | 3. ***Dalībvalstīm jānodrošina , lai pēc aizdomās turamās personas vai viņas advokāta lūguma*** trešajai personai ***būtu tiesības piedalīties*** jebkurā policijas vai juridiskās iestādes veiktajā nopratināšanā. |

Grozījums 27
12. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Aizdomās turamajai personai, kas | 1. Aizdomās turamajai personai, kas |

| | |
|---|---|
| atrodas arestā, ***ir*** tiesības informēt savu ģimeni, ģimenei tuvu stāvošas personas vai savu darbavietu par savu aizturēšanu, ***cik ātri vien iespējams***. | atrodas arestā vai ir pārvietota uz citu apcietinājuma vietu, ***ir*** tiesības informēt savu ģimeni, ģimenei tuvu stāvošas personas vai savu darbavietu par savu aizturēšanu ***uzreiz pēc*** aresta vai pārvietošanas uz citu apcietinājuma vietu. |

Grozījums 28
13. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Dalībvalstīm jānodrošina aizturētā aizdomās turamā ārvalstnieka tiesības informēt par viņa aizturēšanu savas mītnes zemes konsulārās iestādes, ***cik ātri vien iespējams***, un sazināties ar konsulārajām iestādēm, ja viņš to vēlas. | 1. Dalībvalstīm jānodrošina aizturētā aizdomās turamā ārvalstnieka tiesības ***nekavējoties*** informēt par viņa aizturēšanu savas mītnes zemes konsulārās iestādes un sazināties ar konsulārajām iestādēm, ja viņš to vēlas. |

Grozījums 29
14. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Dalībvalstīm jānodrošina rakstisku paziņojumu tulkojumi visās oficiālajās Eiropas Kopienas valodās atbilstoši standartiem. Tulkojumus jānoformē centralizēti un tos jāizdod kompetentām iestādēm, lai nodrošinātu ar vienādu tekstu visu dalīb***valsti.*** | 2. Dalībvalstīm jānodrošina rakstisku paziņojumu tulkojumi visās oficiālajās Eiropas Kopienas valodās atbilstoši standartiem. Tulkojumus jānoformē centralizēti un tos jāizdod kompetentām iestādēm, lai nodrošinātu ar vienāda teksta izmantošanu visās dalīb***valstīs.*** |

Grozījums 30
14. panta 2. (a) punkts (jauns)

| | |
|---|---|
| | ***2a. Ja nepieciešams, dalībvalstīm jānodrošina sarakstes tulkojumi trešo valstu valodās atbilstoši standartiem.*** |

Grozījums 31
15. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. Dalībvalstīm ***jāveicina*** informācijas ***vākšana,*** kas nepieciešama šī Ietvarlēmuma novērtējumam un kontrolei. | 1. ***Katru gadu*** dalībvalstīm ***jāapkopo, iekļaujot NVO, starpvaldību organizācijas, profesionālās juristu, tulku un tulkotāju organizācijas, un jānogādā Eiropas Komisijai*** informācija, kas |

| | |
|---|---|
| | nepieciešama šī Ietvarlēmuma novērtējumam un kontrolei. |

Grozījums 32
15. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| 2. Novērtējums un kontrole jāīsteno ***Eiropas*** Komisijas uzraudzībā, kam savukārt jākoordinē novērtējuma un kontroles norise. Šādus ziņojumus ***var*** publicēt. | 2. Novērtējumu un kontroli jāveic ***katru gadu*** Eiropas Komisijas uzraudzībā, kurai savukārt jākoordinē ziņojumi par novērtējuma un kontroles norisi. Šos ziņojumus ***jāpublicē.*** |

Grozījums 33
16. panta 1. punkts

| | |
|---|---|
| 1. ***Lai šī Ietvarlēmuma nosacījumu novērtējums un kontrole tiktu realizēti,*** dalībvalstis tiek aicinātas nodrošināt, lai tādi dati kā, piemēram, ***svarīgi statistikas dati*** tiktu glabāti un būtu pieejami***, tai skaitā attiecībā uz sekojošo:*** | 1. Dalībvalstīm ***jāveic nepieciešamie pasākumi,*** lai ***katru gadu līdz 31. martam*** nodrošinātu ***šādus datus par iepriekšējo kalendāro gadu:*** |

Grozījums 34
16. panta 2. punkts

| | |
|---|---|
| ***2. Novērtējums un kontrole jāveic ar regulāriem starplaikiem, izmantojot šim nolūkam dalībvalstu savākto un piegādāto datu analīzi saskaņā ar šī panta noteikumiem.*** | ***svītrots*** |